

Stopy

ŘÍJEN 2021

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

PŘEČTĚTE SI:

- o paliativní péči v rozhovoru s MUDr. Kopeckým
- o pěti jazycích lásky v Manželském okénku Tomečkových
- o víře v dospívání, jak ji prožila Lucie Vařílková
- o farním táboře
- o konfiskaci mníšeckého zámku, jak je zachycena ve farní kronice

Zahořanská kaplička byla 11.9. 2021 vysvěcena na kapli Svaté Ludmily v Zahořanech

Rozhovor

Začátkem září byl do kin uveden celovečerní dokument Jednotka intenzivního života mladé režisérky Adély Komrzý, oceněný na Karlovarském festivalu dvěma zvláštními uznáními a třetím místem v divácké anketě. Jedním ze dvou hlavních protagonistů tohoto filmu je MUDr. Ondřej Kopecký, kterého známe z naší farnosti spíš jako violoncellistu, pravidelně účinkujícího třeba při oblíbených „Rybovkách“ v líšnickém kostele, než jako jednoho z průkopníků paliativní péče u nás. Měla jsem štěstí, že jsem Ondřeje Kopeckého požádala o rozhovor zrovna o jednom z mála víkendů, kdy si na něj dokázal vyšetřit pár volných chviliek.

Vím, že jste hodně pracovně vytížený, máte velkou rodinu a k tomu ještě muzicírujete – naposledy jsme celou vaši rodinu mohli slyšet při online velikonočním koncertu vysílaném z kostela sv. Václava. Jak se to všechno daří skloubit dohromady a jaké jsou vaše priority? Čemu dáváte přednost, když se toho sejde moc najednou?

To je dobrá a zároveň hrozně těžká otázka. Máme hodně dětí, se kterými chceme trávit svůj čas, mám zaměstnání nebo spíš povolání, které mě baví a chci se mu věnovat, a věnujeme se řadě dalších aktivit. To, že všechny tyto oblasti můžu rozvíjet, nejvíce souvisí s tím, že můžu být se ženou, která se mnou tohle všechno nese. Určitě nemám recept na to, jak vše zvládnout dohromady, ale jen s vděčností musím říct, že jsem společně se ženou, se kterou tyto náročné i krásné věci můžeme prožívat společně. Možná to není úplně přímá odpověď – nedává žádný návod – ale tak, jak k nám v životě postupně přicházely různé věci, vlastně jsme nikdy nepřemýšleli o tom, jak to dělat. Nemáme nějak exaktně nastavené priority. Je ovšem pravda, že pro mě je teď profesně velice důležitá oblast paliativní medicíny. Investuji do ní spoustu energie a vím, že je to i na úkor času, který teď mám k dispozici pro rodinu, pro ženu. V tuhle chvíli je to v našem životě tak velké téma, že se mu dává hodně prostoru.

Ovlivnila vše práce nějakým způsobem vaši víru? Povzbudila vás ve víře? Nebo vám naopak přinesla nějaké pochybnosti?

Já se s touto otázkou v poslední době potkávám častěji. Jsem skrze paliativní medicínu, které se teď věnuji opravdu hodně, často v kontaktu s lidmi, kteří jsou v závěru života, kteří si nesou i nějaké zdravotní a osobní obtíže, kladou si těžké otázky a vlastně se očekává, že to bude mít nějaký vliv na mě. Já ale musím říct, že pro mě to je především radost z práce. To, co teď dostávám, je vlastně zážitek smysluplnosti a radostné práce, i když to možná zní zvláštně. S duchovním světem to má ale společné to, že člověk vyrůstá v nějakých duchovních hodnotách a tyto hodnoty hledá i ve své profesi – hledá je ve vztazích a ve všem, co dělá. Nějak si to s tím svým vnitřním světem porovnává. Pro mě tato profese krásně odpovídá na něco, co jsem roky v medicíně svým způsobem hledal. Pracoval jsem v intenzivní péči, velice mě baví dělat práci intenzivisty, baví mě využívání pokročilých technologických možností moderní medicíny, je to svým způsobem i manuální práce, jsou tam rychle vidět výsledky, když je člověk konfrontován s hraničními situacemi. Současně jsem ale pořád cítil, že bychom pro nemocné i jejich rodiny mohli dělat víc než jenom pečovat o funkci orgánů. Tím nechci nikterak ponižovat práci orientovanou na nemocné orgány. Myslím to tak, že vedle toho zůstává veliký prostor, pro který máme v našem zdravotnickém systému

MUDr. ONDŘEJ KOPECKÝ

(nar. 1977) je anesteziolog-intenzivista a paliatr ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze. Je primářem Kliniky paliativní medicíny 1.LF UK a VFN, první svého druhu v České republice. Od roku 2021 je předsedou České společnosti paliativní medicíny. Je lektorem kurzů komunikace pro zdravotníky, kurzů paliativní medicíny, zdravotnické etiky a dalších, významně se zasazuje o rozvoj nemocniční paliativní péče v ČR. Hraje na violoncello. S manželkou Veronikou, hudebnicí, skladatelkou a dirigentkou, mají pět dcer.

hrozně málo nabídek. Abych ale neutekl od otázky – spíš mi připadá, že ten svět, ze kterého vycházím, ty hodnoty sdílené v rodinné kultuře i v náboženském prostředí mě spíš nějak dovedly k rozhodnutí věnovat se této oblasti. Tady můžu zacházet s tím, co je pro nemocné důležité, na čem v jejich životě záleží, co dává smysl, jak vypadají jejich vztahy v závěru života, o čem chtějí přemýšlet, čemu máme přizpůsobovat naši léčbu. Právě v oboru paliativní medicíny se těmto otázkám můžeme hezky a erudovaně věnovat.

Když mluvíte s lidmi v závěru života a hledáte s nimi zásadní hodnoty, co vám z toho vychází? Co je pro ně nejdůležitější?

Při rozhovorech s nemocnými se setkávám s tím, že oni dlouhou dobu považují za důležitou, možná nejdůležitější hodnotu v životě zdraví. A najednou jsou konfrontováni se situací, kdy se zdraví už nenabízí. Nemoc jim zůstane a řadu z nich povede k tomu, že život kvůli nemoci skončí. Fascinuje mě tedy hledání nějaké nové hodnoty, třeba do té doby nepojmenované. Hodnoty, která možná

v jejich životě nějak skrytě byla, ale pro řadu lidí znamená v situaci nemoci nové hledání a nové pojmenovávání něčeho, co je důležité. Pro některé bývá důležité hledání důvěry, že když jim bude hůř, bude jim někdo k dispozici, čili takový základní pocit jistoty a bezpečí, aby neprožívali nějaké dramatické utrpení. To je jedno velké téma. Dalším je to, jak budou moji blízcí prožívat moji nemoc, a nakonec i to, že já tady třeba nebudu a moji blízcí zůstanou. Častým tématem je také obava o to, jak si moji blízcí poradí s mojí situací, jak moc těžká pro ně bude moje nemoc, ale také, jak žít dobrý a smysluplný život s nemocí. Častým tématem je také to, jak dokážu svůj život řídit a mít pod kontrolou i v situaci těžké nemoci. Abych se nestal předmětem jednání druhých, třeba i jinak, než bych si to sám představoval. Také jak si udržet lidskou hodnotu, lidskou důstojnost? Bude to však pořád můj život, který já nějakým způsobem mohu mít pod kontrolou? Lidé se často ptají, jestli to mají věřící jinak než nevěřící. Netroufnu si dělat takovou děličí čáru – ten, kdo se hlásí k nějakému církevnímu společenství, by měl zásadně jiné prožívání

závěru života než ten, kdo se k němu nehlásí? Možná je to spíš tím, že taková hranice je z mého pohledu trochu umělá. Spíše vnímám, že velká část lidí, které potkávám, má nějakou spiritualitu, má nějakou představu o přesahu, o tom, že smrt není nenávratná nebo definitivní ztráta existence nebo vztahů. Takové hodnoty mohou velmi přispět k dobrému prožívání i závěrečného období života.

Jsou všichni lidé schopní v takové krátké době svoje hodnoty změnit?

Vůbec si to netroufám soudit, protože já je potkávám v krátkém časovém období. V oboru paliativní medicíny nabízíme, že nemocné i jejich rodiny doprovodíme v jejich přemýšlení, že jim pomůžeme zorientovat se v jejich situaci, v jejich možnostech, v tom, co se může odehrávat do budoucna – ať už je to přívětivější nebo méně přívětivý scénář –, že jim pomůžeme najít si v něm své místo a pojmenovat si základní parametry, podle kterých pak můžeme zdravotnickou péči přizpůsobit. Musím říct, že s expertizou, kterou tento obor má, je to s naprostou většinou lidí dosažitelné, že se podaří si tento rámec dostatečně dobře pojmenovat.

Jakou roli hraje ve vaší práci modlitba?

Modlitba je pro mě opora, zklidnění. Je to nástroj k zastavení, zejména v situacích, kdy se myšlenky ubírají překotně, kdy člověk má příliš mnoho úkolů současně, příliš mnoho témat k přemýšlení a k řešení. Modlitba je pro mě takovou kratičkou meditací, která zabrzdí tento proud a současně až takovým rituálním způsobem ten můj vlastní svět někam ukotvuje. Nemusím přemýšlet o tom, jak a proč přemýšlet a konat dál, stačí jenom si uvědomit, že člověk někde drží, někam patří. To je vlastně druh modlitby, který je pro mě v práci častý.

Mluvíte někdy o svých pacientech nebo o situacích, které prožíváte, s manželkou nebo s dcerami?

Málokdy přináším příběhy pacientů domů, protože svět mé profese je velmi specifický. Není to něco pro rychlé sdílení. Není to tak, že bych doma očekával nějakou pomoc a podporu vázanou přímo na ty příběhy. Ani to není něco, čím by se člověk chtěl chlubit. Myslím, že žena i děti vědí, na čem mi záleží a co je pro mě důležité z jiných rozhovorů než z vyprávění o mé práci.

Měla jsem spíš na mysli sdílení kvůli uvolnění napětí a stresu. Ženy tohle potřebují – prostě si s někým promluvit.

Přinesu spíš domů nějaký příběh, který mě fascinuje – že se chci podělit o ten zážitek, jak bohatý život někdo může mít, jak dokáže v těžké situaci obohatit mě samotného. To je obrovský zážitek, dotýkat se příběhů těch lidí a být jim průvodcem v jejich velkolepém životě. Některé životy mě opravdu fascinují, a nemusí to být ve velikosti činů, ale spíš v pokoře, se kterou přijímají neuvěřitelně těžké lidské osudy. To je něco, co doma sdílím. Má to samozřejmě i takovou humornou stránku. Jedno z mých dětí se mě jednou zeptalo: „Tatínku, taky léčíš někoho, kdo přežije?“ Tahle fascinace totiž většinou přichází s pacienty, kteří jsou v závěru života. Tam, kde zachraňuji k životu, tuto blízkost nenacházím nebo možná nestihnou vnímat.

Dá se někdy vidět v životě umírajícího Boží působení?

Já to takhle neumím říct. Pro mě je Boží působení, že věci dávají smysl. Boží existence se pro mě zrcadlí ve smyslupl-

nosti toho, co se děje. Nehledám jednotlivé projevy. Člověk je fascinovaný tím, že je možné, že se narodí zdravé dítě, že se lidé setkají ve správný okamžik na správném místě. Když se takové situace odehrají, nepovažuji to za něco, co by se mělo jmenovat náhoda nebo štěstí, ale je to pro mě zrcadlení Božího působení. Takové věci se samozřejmě dějí i v závěru života.

Stane se někdy, že si řeknete: „To byla dobrá smrt“?

My úplně nevíme, co je smrt. Já o tomto tématu často přemýšlím s mediky – spíš proto, abych je dovedl k takové nejistotě, čeho se to vlastně dotýkáme, když mluvíme o smrti. Naše moderní západní kultura vlastně vůbec nemá jasno v tom, co smrt je. Takže já jsem vzdálen odpovídání na otázku, co je dobrá smrt. Spíš přemýšlím, jak vypadá dobrý život před smrtí a co můžeme udělat pro to, aby byl závěr života dobrý, a to nikoli z mé perspektivy, ale z perspektivy toho člověka. Když si třeba řekne: Tohle je skvělé, jsem rád, že se to může dít. Nebo když si rodina řekne: To je dobře, že jsme prožili zrovna tohle, že náš blízký to stihl prožít, že tohle řekl nebo jsme mu to řekli my. A když oni řeknou: To pro nás bylo dobře, tak je to pro mě obraz dobrého konce života. A to se děje.

Co vás v práci dokáže naštvat?

Když se zbytečně komplikují věci, které mohou běžet snáz – ať už obyčejné provozní nebo procesní věci –, nebo když člověk rozdělá nějakou práci s pacientem, někam se dostane a pak z nějaké lhostejnosti dalších osob část té práce přijde vniveč. To je něco, co mě zasáhne, a sám se musím učit s tím zacházet, abych nebyl strůjcem dalších negativních emocí.

A co vám dělá radost?

To, že se celý obor paliativní medicíny v posledních letech téměř z ničeho vybudoval do stavu, že máme v Čechách několik nemocnic, které jsou v poskytování této péče velmi pokročilé. Že se téma hodnot a lidskosti při péči v závěru života začíná dostávat do veřejného prostoru. Že se zbavuje nálepky tématu, o kterém je lepší nemluvit. Že v té situaci, kdy člověk prožívá těžké věci, nemusí zažívat také bezmoc a bezradnost. To jsou hodně hluboké emoce. Mám velkou radost, že se objevují první vla-

škovky – první nemocnice, první týmy –, které systematicky už několik let směřují k tomu, aby tu pro tyto lidi byli k dispozici, aby tu bezmoc a bezradnost nemuseli zažívat.

Jaký máte pocit z filmu Jednotka intenzivního života? Jak dobře se podle vás režisérce Adéle Komrží podařilo toto téma zpracovat?

Já mám z toho filmu velkou radost. Člověk dává druhým lidem nahlédnout sám na sebe s určitými rozpaky. Mám ale velkou radost, že se tímto filmem Adéle Komrží podařilo téma smyslu a hodnot v závěru života lidsky a vlídně otevřít ve velké hloubce. Ten film není o mně a o mé kolegyni. Je o tom, že lidi, kterých se dotýká těžká nemoc a možná krátký život, umožnili druhým být svědky toho, co se v takové chvíli může odehrávat. Zdá se, že se režisérce daří dotknout se v krátkosti těch nejdůležitějších věcí. My, když vysvětlujeme, co dělá paliativní tým, popisujeme různými složitými výrazy různé dimenze lidského bytí, a jak jsme lidem v těch různých dimenzích k dispozici. Většina lidí pak pokýve hlavou, ale vlastně neví, co to znamená. Na tomto dokumentu mi přijde výborné, že dává s velkou mírou porozumění divákům nahlédnout, o čem může být život i v samotném jeho závěru. Z tohohle poselství mám velkou radost a moc bych si přál, aby to proměnilo svět závěru života k lepšímu.

**Za rozhovor děkuje
Daniela Feltová**

Paliativní medicína

je obor, který se věnuje pacientům s pokročilým závažným onemocněním. Věnuje se podpoře a potřebám pacienta i jeho blízkých v oblasti tělesné, psychologické, spirituální i sociální. Pečuje o pacienty a jejich rodiny v jakémkoliv věku, i současně s léčbou orientovanou na prodloužení života.

(volně dle definice CAPC 2011)

Víra v dospívání

V době svého dětství i dospívání jsem neměla dobrý vztah s maminkou. Rodiče se po dlouhých letech trápení rozvedli, když mi bylo čtrnáct, dál jsem vyrůstala i se svými třemi sourozenci u mamky a jejího nového manžela. S tatínkem, přestože mi to mamka měla několik let za zlé, jsem zůstala v kontaktu i po rozvodu. V té době jsem byla ráda ve škole, u dětí, které jsem od svých dvanácti let hlídávala, nebo kdekoliv venku. Doma jsem být nechtěla.

Dva o trochu starší věřící kluci z naší vesnice se při studiu na VŠ v Brně seznámili s Schönstattským hnutím. Jejich nejmladší bratr byl v čase dospívání mým nejlepším kamarádem. Společně ještě s dalšími dvěma chlapci a dvěma děvčaty jsme začali jezdit na schönstattská setkání mládeže, která mě naprosto nadchla. Tolik mladých úžasných lidí... Doma jsme založili spolčo, scházeli jsme se ve vedlejší vesnici na staré, roky neobydlené faře. V té době nás bylo osm, někdy se k nám přidal i některý z našich mladších sourozenců. Na spolčo jsme také měsíce dopředu připravovali schönstattské letní tábory pro kluky. Spolčo, schönstattská setkání, tábory, Světové setkání mládeže s papežem Janem Pavlem II. v Římě v roce dvoutisícího milénia, všechna ta nová přátelství... to byl můj nový svět, šťastnější a krásnější než ten, který jsem dosud znala.

Na jednom našem spolču mi František, který byl v té době týmákem v Arcidiecézním centru života mládeže Nazaret v Praze, řekl, že jim odchází z týmu děvče a jestli nechce jít na její místo. Do té doby jsem na žádném centru nebyla, o Nazaretu jsem věděla jen máličko. Zнала jsem jen naši farnost a schönstattskou mládež. Bez jakéhokoliv váhání jsem však odpověděla, že půjdu. Měla jsem pár měsíců po maturitě, pracovala jsem v supermarketu, kam

jsem roky před tím chodila na brigády, a v Třebíčské nemocnici jsem dokončovala sanitářský kurz. Tato nabídka přišla v pravý čas, v době, kdy nebránilo nic tomu, abych takřka ze dne na den z malé vesnice na jihu Moravy odešla do Prahy. Do Nazareta jsem se těšila, dobrodružství neznámého mě vždycky lákalo. Tou dobou Nazaret vedl ještě P. Jan Balík. Po nabídce, kterou jsem dostala, jsem se jemu i celému týmu jela představit a krátce nato se ze mě stala na téměř dva roky týmačka. Doma jsem mamce řekla, že půjdu do Prahy. Nebránila mi. Pamatuji si však dodnes jednu její otázku. „A co tam budeš dělat, vařit farářům?“ Samozřejmě, že jsem jako jediná holka v týmu v té době měla na starosti i kuchyň, ale přeci jen, když k nám občas přišlo několik kněží na oběd, nedalo mi to, abych se neusmála. „Ne mami, nebudu vařit farářům.“

Příchodem do Nazareta se můj nový svět, který jsem si zamilovala, ještě více rozrostl. V době týmactví jsem přijala z rukou otce kardinála Miloslava Vlka svátost biřmování, na kterou mě a ještě pár mladých lidí připravoval P. Michal Němeček. V době, kdy jsem byla v týmu, vykonával v Nazaretu svoji jáhenskou službu a dodnes jsem mu vděčná za dar přátelství.

Po čase v týmu jsem na další rok přešla do Arcidiecézního centra pro mládež (ADCM), které v Nazaretu sídlilo. To byla po životě v týmu velká změna, která mě docela zaskočila. Bydlela jsem s dalšími třemi děvčaty na privátě a musím přiznat, že jsem najednou nevěděla, co mám dělat se svým volným časem. Život v týmu jsem prožívala velmi intenzivně a naplno. Po přechodu „do kanceláře“ mi tento život chyběl, chyběli mi všichni ti mladí lidé, kteří do Nazareta přicházeli, společné chvíle v týmu, společné modlitby... Po roce služby v ADCM jsem odcestovala do Německa. Pár měsíců jsem žila po-

stupně ve dvou klášterech u Koblenze a v Mnichově. Ne snad proto, že bych kdy přemýšlela o řeholním životě, ale chtěla jsem se lépe naučit německy a jak schönstattské sestry, tak i sestry benediktinky v té době přijímaly děvčata do svých klášterů na výpomoc v kuchyni, zahradě... a za to jim poskytovaly ubytování a stravu. Dodnes jim děkuji, že mě do svých klášterů přijaly a daly mi možnost stát se na krátký čas jejich součástí.

Na jaře roku 2005 jsem díky P. Jendovi Balíkovi dostala možnost stát se jedním ze tří dlouhodobých dobrovolníků z naší země při přípravě Světového dne mládeže v Kolíně nad Rýnem. Po nádherných šesti měsících prožitých s mladými lidmi z celého světa, jsem se vrátila do Čech a nastoupila do týmu na Ktiši (Diecézní centrum života mládeže Českobudějovické diecéze). Z týmu jsem odcházela po roce a čtvrt, kdy jsem vnímala, že má „mládežnická“ léta jsou tak nějak za mnou, a také proto, že jsem začala studovat VŠ a věděla jsem, že bych už dál nemohla žít v týmu tak naplno a intenzivně jako dříve.

Mí první věřící kamarádi z mé rodné vesnice, Schönstattské hnutí, Nazaret, ADCM, německé řeholní sestry, voluntariát v Kolíně nad Rýnem, DCŽM Ktiš... všichni ti lidé, se kterými jsem se na těchto místech setkala, ti všichni mi v době dospívání pomohli přijmout víru za svou.

Svým rodičům jsem velmi vděčná za to, že ač sami do kostela nechodili a ani nás děti k víře nevedli, tak nás nechali brzy po narození pokřtít a také, že jsem mohla jako dítě přijmout první svátosti.

Z období dospívání si pak velmi vážím toho, že mi v ničem zásadním nebránili. Ve své podstatě jsem byla od svých třinácti čtrnácti let v prožívání víry, ale nejen v prožívání víry, spíše oznamovací dítě. Neptala jsem se, zda-li mohu, ale přišla jsem za mamkou a řekla jsem, kam půjdu nebo pojedu. Na druhou stranu jsem se hodně snažila, abych si na své aktivity sama vydělala na brigádách. Nikdy jsme o tom s mamkou nemluvily, ale myslím si, že ač jsme si v mnohém nerozuměly, byla určitě ráda, že jsem spokojená a že se mnou nejsou potíže.

Na závěr svého vyprávění chci napsat, že si nepamatuji, že bych kdy pochybovala o tom, jestli Bůh je, nebo není. Víra je mi darem, vím, že si mě Bůh vede, i když to se mnou neměl a nemá vždycky zrovna lehké. Mé dětství a dospívání v rodině, jak jsem psala na začátku, nebylo moc šťastné, ale přes všechno těžké, co kdy bylo a s životem dále přichází, byla doba dospívání, díky mé víře, a vše co jsem v tomto čase prožila, neskutečně krásným Božím dobrodružstvím a darem. Poznala jsem, že mě má Bůh velmi rád, chce i moji modlitbu a také, že mi nikdy nedá nést kříž, aniž by mi ne-

dal sílu jej nést... Věřím, že i díky času dospívání nyní žiji již téměř deset let ve šťastném manželství a jsem i šťastnou maminkou. Brzy se nám narodí čtvrté miminko.

Děkuji Daniele Feltové, že mě oslovila, abych tento příspěvek napsala. Dostala jsem tím možnost se v mé „dospělosti“ na chvíli zastavit a vrátit se o patnáct a více let zpět.

Lucie Vařílková

Manželské okénko

Věrně se jako manželé milujeme, a přesto si můžeme připadat vzájemně nemilovaní, aneb jak druhému dávat najevo svou lásku

Nemám literární nadání, přesto mě Bůh volá k tomu, abych přispěla do Stop o manželských tématech. Honza můj text doplnil, opravil chyby a toto nám společně vzniklo.

Hluboce milujeme svého partnera/partnerku, myslíme na něj a často se mu snažíme různými pozornostmi ukazovat svou lásku, jak nejlépe dovedeme, ale výsledek se nedostavuje. Je mezi námi krátkodobé či dlouhodobé odcizení. Možná dáváme najevo svou lásku jiným způsobem, než partner potřebuje. Pojdme se na toto téma podívat podrobněji. Každý člověk má neviditelnou citovou nádrž na lásku. Ta je různě plná. Člověk s plnou citovou nádrží se chová jinak než ten, kdo ji má poloprázdnou nebo úplně prázdnou. Plná citová nádrž mého partnera znamená, že si je jistý mou láskou. Pokud má citovou nádrž prázdnou, připadá si využívaný a nemilovaný, i přestože ho hluboce miluji. Citová nádrž se spotřebovává a je nutno ji doplňovat. Doplňuje se pozornostmi. Pokud toho druhého zahrnujeme pozornostmi a jeho nádrž se nedoplňuje, znamená to, že používáme jazyk lásky, kterému náš partner nerozumí. Nelze si rozumově vsugerovat, že mě partner miluje. Musím to cítit.

Pokud mezi námi má vzniknout důvěrný vztah, potřebujeme znát naše vzájemné touhy a přání. Jestliže toužíme po lásce, potřebujeme znát touhy a přání našeho partnera. (Gary Chapman)

5 JAZYKŮ LÁSKY

PODLE GARYHO CHAPMANA:

Slova ujištění: něžná slova, lichotky, povzbuzení, laskavá slova.

Skutky služby: děláni toho, co druhého potěší – výměna žárovky, umytí auta, zalití květin, teplá večeře, dort k narozeninám.

Fyzický kontakt: doteky, které jsou mému partnerovi příjemné, sexuální naplnění, polibky, fyzická blízkost.

Přijímání dárku: obdarování partnera dárčkem, který ho potěší, nemusí být drahý, důležitá je pestrost a frekvence.

Pozornosti: soustředěná pozornost pro partnera, společně strávený čas, prostor pro sdílení a rozhovory.

Honza často uklízí nádobí z myčky, jsem za to moc ráda, vnímám to tak, že se podílí na domácích pracích, ale není to můj jazyk lásky. Honzův tatínek každý den umýval doma nádobí. Jak by to bylo jednoduché, kdyby to byl můj jazyk lásky, že? Mým primárním jazykem lásky je fyzický dotek. V Honzově rodině byly doteky velmi výjimečné, tudíž je pro něj těžké se tomuto jazyku učit a dávat ho. Není mu to přirozené. Hodně se v těchto svých potřebách lišíme. Naopak Honzovým primárním jazykem lásky jsou slova ujištění a pochvaly. Takovým mým nešvarem je, že si často stěžuji. Uvědomit si a vyslovit Honzovi pochvalu a laskavá slova se musím hodně učit. Druhým jazykem lásky Honzy jsou skutky služby. Já ráda vařím a tak mu tento jazyk lásky naplňuji přirozeně.

Jazykem lásky mé kamarádky jsou skutky služby. Její manžel rád a často vaří, peče speciální dorty pro ni a děti. Tím přirozeně naplňuje její jazyk lásky, aniž o tom ví. I ona naplňuje jeho jazyk lásky přirozeně, protože opakuje, co dělali její

rodiče a je to i jeho jazyk lásky. Oba se cítí milovaní.

Pozornosti jsou hnací silou lásky. Ne vždycky si rozumíme, často je pro nás těžké pochopit jazyk lásky toho druhého a osvojit si ho. Někdy to jde, jindy to jde hůř. Ale stojí to za to. Také děti a nejbližší vnímají lásku skrze tyto jazyky lásky. Vyzkoušejte a uvidíte! :-)

V srdci všech lidí se skrývá touha po důvěrnosti a touha být milován. Právě v manželství má být naplněna potřeba lásky i intimity zároveň. (Gary Chapman)

V poddajnosti Kristu se podřizujete jedni druhým: ženy svým mužům jako Pánu, protože muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve... (Ef 5,21-33)

Ženu statečnou kdo nalezne? Je daleko cennější než perly. Srdce jejího muže na ni spoléhá a nepostrádá kořist. Prokazuje mu jen dobro, a žádné zlo po celý svůj život... (Pr 31, 11-12)

Inspirováno a citováno z knih:

Gary Chapman: Pět jazyků lásky

Gary Chapman, Randy Southern:

Pět jazyků lásky pro muže

Sborník přednášek Manželských setkání (2010)

Lucka a Honza Tomečkoví

Můj oblíbený svatý

Narodil jsem se do rodiny věřících, i když každá část rodiny patřila k jiné církvi. Z tatínkovy strany to bylo jednodušší: všichni byli římský katolíci. Z mamičiny strany byl dědeček z Církve československé husitské (z důvodů, které souvisely s problémy rodiny o generaci starší) a babička byla konvertitka ze Slezské církve

ve evangelické augsburského vyznání (po svatbě s dědečkem zakotvila v Církvi československé husitské). Leč celou rodinu spojoval jeden společný svatý. Tímto svatým byl sv. Jůda Tadeáš nebo spíše v Čechách pouze svatý Tadeáš.

Není mi znám důvod toho, proč obě větve k tomuto svatému tak inklinovaly, ale bral jsem to jako prostý fakt. Jako dítě jsem nebyl pokřtěn, byla taková doba a bylo to rodičům doporučeno jejich oddávajícími. Nějak jsem tím celý život trpěl a postupně jsem stále oddaloval ten krok, který by mě posunul tam, kde jsem v současné době. Byl to ale krok spíše formální – především z toho důvodu, že jsem ve víře byl vychováván a měl jsem ji vždy ve svém srdci.

Skutečností je, že svatý Tadeáš nemá mnoho kostelů nikde na světě – a pokud ano, bývá obvykle společný pro sv. Šimona a Judu. V České republice je jich jen pár: v Hradišti u Lešan a v Praze Na Františku, při špitálu řádu milosrdných bratří, ale ten je odsvěcený a dnes slouží jako koncertní síň pro Českou filharmonii. Přesto především mezi Pražáky je svatý Tadeáš uctíván v nádvoříčku před kapucínským klášterním kostelem sv. Josefa na Náměstí Republiky.

Obecně lze říci, že tento svatý je trošku opomíjený, možná proto, že z Ježíšových apoštolů byl tím dvanáctým, nejmladším. Jeho životní pouť jej zavedla do Persie, kde také skonal mučednickou smrtí, a je připomínán hlavně jako zakladatel Aramejské církve.

Sv. Tadeáš je připomínán především jako patron těch nejubožejších, jako přímluvce za beznadějně případy. To je také možná důvod toho, že tento kostel byl využíván především studenty ve dnech důležitých zkoušek, a za minulého režimu býval v době písemných maturit nacpán k prasknutí.

Ale zpět ke mně, mé rodině a našemu svatému. Dlouhá léta jsme bydleli právě kousek od náměstí Republiky, a tedy od kostela sv. Josefa a Tadeášovy sochy. Dědeček měl doma velmi hezkou a dobře zpracovanou repliku právě této sochy od svatého Josefa. Vždy, když mně bylo smutno a v životě se mi nedařilo, jsem se chodil uklidnit právě do tohoto kostela, posedět, popřemýšlet, požádat za odpuštění, a tak se mi jednou

stalo, že jsem zde narazil na svého otce, tiše sedícího v zadní lavici a meditujícího. Otec na mě nikdy jako přísný věřící nepůsobil a teprve tehdy jsem v něm našel další rozměr jeho osoby, která navenek působí jinak než uvnitř. A to byl i můj případ. V té době bylo těžké hlásit se otevřeně k víře a dnes mě to mrzí, protože jsem mohl ukázat více zmužilosti. Na druhou stranu dopady na můj život by to jistě mělo a je jen otázkou, zda bych došel tam, kde jsem dnes, zda bych našel v sobě sílu, kterou dnes mám a kterou se snažím rozdávat.

Dodnes platí, že umím do tohoto kostela přijít a vzpomínat, že zde mám oporu ve svých chmurách. To je pro mě místo spjaté s mým mládím, mou rodinou a mým svatým Tadeášem.

Jiří Havelka

Liturgie

PROTO KONÁME, OTČE, PAMÁTKU...

Ano, konáme památku. Tak jak on to přikázal. V liturgii tuto část nazýváme anamnezí. Vyjadřuje slovo „památka“ přesně všechno, co chceme říci? Je tu určité nebezpečí, že se obracíme příliš do minulosti. Konáme sice, co konal Pán při Poslední večeři, ale není to pouhé napodobení toho, co tam konal? Když slavíme eucharistii, neobracíme se výhradně do minulosti a nechceme pouze vyvolat atmosféru Večeřadla?

Když křesťané „konají památku Ježíše Krista“, mluví o přítomnosti a dokonce i o budoucnosti. Je to zcela ve smyslu výroku sv. Pavla (1 Kor 11,26): *Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde*. „Zvěstovat“ lze nějakou událost minulou, avšak také něco, co přichází, nebo co přijde. „Zvěstovat Krista“ neznamená jen mluvit o něm, nýbrž také odkrýt jeho dnešní přítomnost. A eucharistická modlitba je odhalením přítomnosti, a to přítomnosti živé. Ježíš Kristus lámal v předvečer své smrti chléb a dával jej svým učedníkům: „...toto je moje tělo, které se za vás vydává“. A tím, že připojil:

„...kdykoli to budete konat, číňte to na mou památku“, učinil úkon, který směřuje do budoucnosti. Obětoval se zcela a přitom zvěstoval, že bude s námi až do skonání světa. Bude s námi stále jako ten, který se vydává za život světa. Ježíš Kristus je živý, je přítomný i tehdy, když se vydává. Je to to, co nazýváme jeho obětí. Když se nám dává, dává nám také svou oběť, dává nám ji, abychom ji žili, abychom ji přinášeli Otci. Když mluvíme o oběti Kristově, nemyslíme jen na jeho smrt na kříži. Oběť Kristova je neoddělitelně spojena s celým jeho tajemstvím. Je stejně velikonočním tajemstvím jako jeho odchod do slávy. Eucharistická modlitba je vlastně celá „památkou“. Vždyť smrt a vzkříšení jsou hlavním předmětem chvály. Vzkříšení je zárukou Kristovy přítomnosti mezi námi, jistotou, že eucharistie není vlastně naše, nýbrž jeho, a on nás pozval. Jeho smrt a vzkříšení je dílem nového stvoření, které se naplňuje. A toto dílo není něčím mimo nás, jako bychom byli jen diváci. Naplňuje se v každém z nás, naplňuje se v jeho těle, v církvi – to je právě to, co očekává všechno stvoření,

ktelé „sténá až dosavad“. Smrt a vzkříšení Krista jsou obětí Otci. Ježíš Kristus, pravý Syn, se vrací k Otci. Jeho život je odpovědí Tomu, který ho poslal.

„Památku“ smrti a vzkříšení Pána je nesnadné vyjádřit. Liturgie to činí především zprávou. Kdyby Ježíš ze své Poslední večeře neučil „zvěstování“ své smrti a vzkříšení, kdyby z ní neučil svou Paschu, neměli bychom v rukou nic, co bychom mohli přinést Otci. A jak bychom mohli předstoupit před něho, který je zakladatelem a původcem naší eucharistie, kdybychom neopakovali jeho gesta a jeho slova, kdybychom denně nepřednášeli zprávu o tom, co z nás učinilo účastníky jeho těla, jež přijímáme. Ano, tajemství víry volá věřící lid. Nejde tu o připomenutí si jenom jednoho tajemství. Jde o to, abychom uznali, že v eucharistii je realizováno veškeré tajemství víry, konkrétně připomenuto a nabídnuto naší účasti. Máme před sebou celou ekonomii spásy, všechen plán Boží lásky ke spáse všech věřících. Jsme vyzváni, abychom se k němu připojili.

P. Jan Dlouhý

Z farní kroniky

ROK 1946

Jest nutno pro budoucí časy zmíniti se také o osudu bývalého mníšeckého panství. Posledním majorátním pánem byl Llewelyn Kast, svob. p. z Ebelsbergu. Tento byl, jak již zde zapsáno, v době revoluce zajištěn a pak odsunut jako ostatní Němci z Republiky. Majetek bez výhrady zkonfiskován pro čsl. stát a přešel do správy ministerstva zemědělství. Koncem září 1945 převzalo ředitelství státních lesů v Praze veškeré lesy, mníšeckému panství přináležející, do své správy a současně s Dobříšským, též zabraným majetkem zřídilo správu státních lesů na Dobříši. Dosavadní úředníci a lesní personál převzat do státních služeb. Rybníky mníšecké převzala správa státních statků, tj. rybníční správa v Protivíně do svého majetku. Hospodářské budovy v Mníšku, kromě

domu proti kostelu čp. 61, který si ponechala správa státních lesů a zřídila v něm kancelář mníšeckého polesí – byly rozděleny zčásti obci mníšecké do vlastní správy, zčásti několika zájemcům zemědělcům.

Zámecká zelinářská a ovocná zahrada byla přidělena bývalému zámeck. zahradníku Františku Muniovi, polnosti pak rozděleny drobným zemědělcům, kteří zpočátku velmi toužili po půdě, ale nyní postupem jejich nadšení opadává. Pod Skalkou určitá část pozemků propočítána na parcelaci pro rodinné domky. Do zámku přestěhoval začátkem tohoto roku obecní úřad, nyní Místní národní výbor své úřadovny a zámek sám s přilehlým parkem byl zprvu jako více podobných zabraných zámků určen za skladiště pro nábytek z různých blízkých konfiskovaných budov. Tak byl sem dopravován Národním pozemkovým

fondem při ministerstvu zemědělství nábytek a zařízení, nádobí, obrazy a j. pod. z několika zámků (Sudovice, Suchomasty, Dlouhá Lhota, Štířín).

Koncem tohoto roku byl zámek přidělen ministerstvu vnitra pro archiv. A tak nyní muselo být opět všechno, včetně mníšeckého zařízení odklízováno. Nábytek a vše co tu bylo, a bylo toho velmi mnoho – zámek celý byl napěchován – bylo opět převáženo do Hořovic do zámku, který se mezi tím uprázdnil a slouží prý nyní za sběrnou a skladiště nábytku.

Archivní oddělení ministerstva vnitra bude sem svážeti z celé republiky různá akta a spisy, v pokojích zámeckých se postaví regály a tam se budou spisy ukládat. Nastěhován sem zřízenec ministerstva, který má mít v zámku dozor a nyní mníšecký zámek, jehož vzhled a blízké okolí velmi žalostně volá po úpravě, očekává svůj další osud.....

Vysvěcení kaple Svaté Ludmily v Zahořanech 11. září, L. P. 2021

Sobota 11. září, L. P. 2021 je den, který se bezpochyby zapíše do historie obce Zahořany zlatým písmem. Naše zahořanská kaplička byla vysvěcena na kapli Svaté Ludmily v Zahořanech.

Slavnostní mši svatou celebroidl Mons. Karel Herbst, titulární biskup siccesíanský a emeritní pomocný biskup pražský za účasti mníšeckého kněze pátera Jana Dlouhého a pátera Josefa Andrejčáka ze Starého Knína.

Podle dostupných informací byla kaplička v Zahořanech místními osadníky vystavěna někdy kolem roku L.P. 1921. Pokud tomu tak skutečně bylo, v letošním roce bychom oslavili její 100leté výročí. Podrobné informace ohledně stavby ani vysvěcení kaple se ale ani přes veškerou snahu historiků z Dobřichovic, Příbrami ani Arcibiskupství Pražského nepodařilo dohledat. Rozhodli jsme se tedy kapli letos u příležitosti 100. výročí její stavby znova vysvětit.

V letošním roce slavíme 1 100 leté výročí mučednické smrti Svaté Ludmily, babičky Svatého Václava, který má na nedalekém vrcholu Pleš svůj památník již od roku 1936. Proto jsme se rozhodli zasvětit naší zahořanskou kapličku právě této české světici a Svatou Ludmilu tak učinit patronku naší obce.

Po zdařilé stavební rekonstrukci kapličky v minulých letech bylo zapotřebí

dovybavit také její interiér, který se kromě dvou dřevěných sošek nedochoval. Podařilo se nám pořídit **nový oltářní stůl** z vysoce kvalitního dubového dřeva z obory Aglaia na Dobříši, který nám vyrobil pan Josef Váňa z Malé Hraštic. Jelikož zcela chyběl oltářní obraz, zadali jsme tvorbu **nové oltářní ikony Svaté Ludmily** uznávanému ikonopisci panu Martinu Damianovi z Berouna. Tomu se podařilo zhotovit překrásné dílo, které je bezpochyby ozdobou naší kaple. Doporučuji sledovat video o její výrobě na stránkách bit.ly/lkonaZahorany.

Náklady na výrobu ikony a ještě něco navíc bylo vybráno ve veřejné sbírce pořádané Obecním úřadem Zahořany. **Děkujeme tímto všem dárcům za jejich příspěvky a přejeme jim mnoho dalších požehnaných let ve zdraví a spokojenosti.**

V rámci pravidelného sochařského sympozia v Kytíně byla řezbářem panem Miloslavem Jiranem z Velkého Chlumce zhotovena také **dřevěná socha Svaté Ludmily** v životní velikosti s letopočtem a znakem obce, která bude navždy připomínat výročí zasvěcení kaple Svaté

Ludmile. Socha bude v budoucnu umístěna na křižovatce turistických cest na kopci nad obcí a bude jako patronka obce dohlížet na štěstí a spokojenost občanů Zahořan.

Pevně věřím, že se naše kaplička – dnes již kaple Svaté Ludmily – stane nejen místem konání pravidelných bohoslužeb, ale i místem setkávání všech lidí dobré vůle, a to nejen ze Zahořan a blízkého okolí. V tom nám všem pomáhej Bůh.

David Horyna

Ohlédnutí za farním táborem

Letošní tábor farnosti proběhl posledního srpnový týden na Ktiši, v malé pošumavské vesničce, kde je diecézní centrum mládeže Českobudějovické diecéze. Tématem tábora byl sv. Jan Nepomuk Neumann, rodák z nedalekých Prachatic. Bylo pěkné se pohybovat po kraji, kde i on kdysi chodíval.... Jak probíhal tábor den po dni?

1. Den – sobota – děti byly po příjezdu přivítány na místě, ale pozor, v německém jazyce. Ocitli jsme se totiž v roce 1811, kdy se Jan narodil do rodiny punčocháře Neumanna, kde se německy běžně mluvilo. Novorozeně bylo otcem přineseno ke křtu, za patrona mu rodiče vybrali Jana Nepomuckého. Jan rostl a byl velmi šikovným studentem. Zajímal se o medicínu, přírodní vědy, uměl 8 jazyků. Hledal, jaké povolání by pro něj bylo nejlepší. V tom mu děti formou hry také pomáhaly a správně jej nasměrovaly na studium teologie. Jan teologii vystudoval, ale nebyl vysvěcen na kněze pro nadbytek kněžů. Proto se také rozhodl odejít na misie do Ameriky. Den nám dějově ukončila scénka odchodu Jana z rodného domu.

2. Den – neděle – náročná se ukázala hned Janova cesta přes Evropu k oceánu. S minimem peněz to šlo obtížně. Děti projížděly města různými způsoby a vždy musely překonat vzdálenosti mezi městy formou úkolů. V odpoledním programu je pak čekala samotná cesta přes „oceán“. Náš oceán byl nedaleký rybník, kde již čekal námořník, který dětem slíbil pomoci s plavbou. Ale loď měl již plná. Děti musely postavit plavidlo takové, které bude schopné přeplout kus vyznačené cesty přes rybník. Úkol

to nebyl úplně jednoduchý, žádné pomůcky k tomu nedostaly, vše bylo jen z materiálu, který našly po okolí. Důležité bylo, aby do lodi netekla voda a byla schopna překonat vyznačený úsek na rybníku. Amerika tak byla dobyta. A co dál? Jak najít římskokatolický kostel v New Yorku? To byl úkol pro cestu zpět, kde děti potkávaly představitele různých církví a seznamovaly se s jejich typickými znaky. Jako posledního našel Jan otce Prosta, římskokatolického kněze, který jej na faře přivítal a zároveň seznámil s úkoly, které jej v Americe čekají. V podvečer pak proběhlo v kapli Janovo „kněžské svěcení“ a poté následovala slavnostní hostina.

3. Den – pondělí – celodenní výlet, resp. putování Jana po svěřené farnosti, která rozlohou odpovídala naší republice. Jan putoval často pěšky, překonával dlouhé vzdálenosti a navštěvoval osady různých národností. Naše děti putovaly za osadou českou, německou, francouzskou a irskou. Cesty to byly mnohdy nebezpečné, nebylo výjimkou přepadení lapky, indiány či divokou zvěř. Na cestách potkával ale i přátelské kmeny indiánů, tak jako v našem putování, kdy pomohly dětem bezpečně a rychle projít

nepřátelským územím (Vojenský prostor Boletice). Cesta byla únavná, a tak děti večer čekala za odměnu divadelně zpracovaná indiánská pohádka.

4. den – úterý – Janova služba byla náročná. Obrovské vzdálenosti, které musel překonávat jej vyčerpaly natolik, že zkolažoval. Byl převezen do kláštera Redemptoristů, ke kterým posléze také vstoupil. Soužití v komunitě spolubratrů mu pomohlo zase nabýt ztracené síly. Na výpomoc za ním přijel jeho rodný bratr Václav. Děti si formou živých obrazů vyzkoušely ztvárnit úkoly, které Václav zastával – roli učitele, kostelníka, kuchaře apod. V odpoledním programu na děti čekaly workshopy – mohly si vybrat z témat: dramatický kroužek, bumtyče, astronomie, výroba hračky z ponožek, bylinky, historie USA, lukostřelba, stolní tenis a korálkování. Každé dítě si vybralo 2 témata z nabídky. Po workshopech následovala aktivita vaření, kdy si děti musely opatřit suroviny od spolubratrů a pak ze získaných surovin uvařit pro své družstvo večeři. Připravovaly zeleninovou směs do tortily, hodnocen byl nejen pokrm, ale i příprava stolu k večeři a společné stolování.

5. Den – středa – Jan byl velmi pilný a čínorodý. Zasloužil se o postavení

mnoha desítek škol a kostelů. Na táboře měly děti za úkol postavit ve skupině kostel, k dispozici byly pouze špejle, papír a tavící pistole. Vznikly opravdu krásné stavby, nejen s vytrázkovými okny, ale dokonce i s vnitřním vybavením. Na tábor za námi přijel náš milý pan farář a rovnou byl zapojen do děje, „vysvětlil“ nám Jana Nepomuka Neumanna na biskupa. Předal mu berlu, Písmo, prsten i mitru. Následoval pak slavnostní oběd připravený naší skvělou paní kuchařkou Pavlou. Odpoledne děti luštily biskupské heslo: „Utrpení Kristovo, posilni mě“ – v latině. A pak následoval úkol „vyzdobit“ centrum ve Filadelfii. To byl vskutku kreativní úkol, kdy se děti fotily „a' la světec“, s atributy světců, se kterými jsou skutečně zobrazováni. Vznikly opravdu krásné fotky ☺ Poté jsme v místním kostelíku s panem farářem Janem Dlouhým slavili mši svatou. Po mši jsme se přesunuli do kaple na faře a tam jsme si vysvětlili adoraci, která byla pro Jana

Nepomuka Neumanna hodně důležitá. S dětmi jsme zůstali v tichosti před Pánem. Večer pak byl tradiční ohýnek a opékání buřtíků.

6. Den – čtvrtek – Jan Nepomuk Neumann se často zastával utlačovaných, diskriminovaných lidí. Rasistické projevy nebyly v té době žádnou výjimkou. Děti čekala hra, při které byly dle svého zařazení různě diskriminováni. Při této hře si uvědomily, co vše může být příčinou diskriminace. Nejenom barva pleti, náboženské vyznání, pohlaví, ale i národnost apod. V odpoledním bloku nás čekaly opět workshopy. Program dne uzavírala scénka setkání biskupa Neumanna s excísarem Ferdinandem Dobrotivým a jeho pozvání do Prahy. Tato scénka byla výpravnější, neboť jsme měli koně, kočár s císařem i „přirozený“ déšť z okna ☺. Večer děti čekala bojovka, která byla rozdělena na 2 úrovně, menší a větší okruh, takže si mohl každý vybrat dle svého uvážení.

7. Den – pátek – cesta biskupa Jana Nepomuka Neumanna po Čechách. Nejprve navštívil svoji sestru Janu (představenou kláštera Boromejek), následně byl na obědě u excísáře (tam dostal finanční dar na dostavbu katedrály ve Filadelfii), poté navštívil své rodné Prachaticy a svého tatínka v rodném domě. Naposledy se pak poklonil u hrobu své maminky, která mu vždy byla velkou oporou. Krásné bylo, když si děti na hřbitově vybíraly opuštěné hroby a zapalovaly u nich svíčku. Sice nám to trochu pokazil déšť, ale i tak to byl moc pěkný a silný zážitek. Odpolední hra byla náročná, ale děti ji se zápalem absolvovaly, i když nás provázely přeháňky. Den nám uzavírala scénka, kdy Jan Nepomuk Neumann na ulici umírá na srdeční zástavu.

V roce 1977 byl Jan Nepomuk Neumann svatořečen – jako druhý americký světec.

Jiřina Romová

Kytín, stojící na Svatojakubské cestě, získal poutnickou informační budku

Obec Kytín stojí na takzvané Všerubské trase Svatojakubské cesty vedoucí z Prahy do Santiago de Compostela.

V květnu letošního roku instalovali členové spolku Ultreia, z.s., ve spolupráci s farářem Janem Dlouhým a starostou Miloslavem Holým, před kytínským kostelem Nanebevzetí Panny Marie poutnickou informační budku. Stala se jednou z mnoha dalších budek, na které mohou poutníci v rámci své Svatojakubské pouti narazit. Budky jsou celodřevěné a impregnované tak, aby byla zajištěna jejich dlouhá trvanlivost. Uvnitř budky nalezne poutník: originální poutnické razítko, poutnickou knihu pro zapsání vzkazu, informační letáky s přehlednou mapou se zákresem ostatních budek a počítač, který má pomoci monitorovat počty poutníků v jednotlivých úsecích svatojakubské cesty.

„Smyslem budek je přinést do veřejného prostoru nový informační a propagační prvek svatojakubské cesty, který bude nepřetržitě přístupný. Poutník tak už není kvůli získání razítka do svého kredenciálu odkázán na otevírací dobu některé z institucí,“ zhodnotil význam budek předseda spolku Ultreia Tomáš Jindřich.

Libor Kálmán

Názory čtenářů

Milý Vládo,
odpovídám na Tvůj článek z minulého čísla Stop „Jak to je?“ Píšeš o P. Rybářovi a o tom, že byl v naší farnosti „jaksi nepochopen“. A hned uvádíš jeho slova: „*Kristus nás svou smrtí oslavil, ne vykoupil. Z čeho by nás měl vykupovat, když nám přišel sdělit, že Bůh se nám dává navždy, naprosto, zdarma?*“

Možná jsou odpovědi na určitou nedůvěru k jeho osobě právě jeho slova. Souhlasím s Tebou v tom, že to byl výjimečný člověk plný lásky a že si zaslouží naši úctu. Co však vzbuzuje rozpaky, jsou jeho názory. Má za to, že nás Kristus nevykoupil. Přitom když otevřeme Kancionál hned na prvních stránkách, narazíme na základní pravdy naší víry, mezi něž patří i to, že „Bůh se stal člověkem, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a navěky spasil“.

Potvrzují to i slova Písma svatého: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.“ (J 3, 16-17). Svatý Pavel v listu Kolosanům píše: „On (tedy Otec) nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů“ (Kol 1, 13-14). A v listu Římanům uvádí: „Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří“ (Řím 3, 23-25). Tyto citáty odpovídají i na otázku P. Rybáře „Z čeho by nás měl vykupovat?“ Přece z hříchu, který nám uzavřel cestu k Bohu a k věčnému životu!

A ještě bych ráda uvedla na pravou míru jednu věc. Píšeš: „Tak vymýšlíme modlitby, jako je modlitba Korunka k Božímu milosrdenství...“ Modlitbu Korunky jsme nevymysleli my. Tu daroval polské řeholnici, sestře Faustyně Kowalské, sám Je-

žíš při jednom ze svých zjevení (Faustyna Kowalská byla svatořečena v r. 2000 a modlitbu Korunky oficiálně schválil papež Jan Pavel II. rok nato).

Pán Ježíš dal Faustyně nejen návod, jak se tuto Korunku modlit (návod je uveden v boxíku), ale spoustu úžasných příslibů. Například: „Každý, kdo se ji bude modlit, dojde velkého milosrdenství v hodině smrti. Kněží ji budou dávat hříšníkům jako poslední naději na záchranu; i kdyby byl hříšník sebevíc zatvrzelý, jestliže se jen jednou pomodlí tuto korunku, dosáhne u mého nekonečného milosrdenství milosti.“ (Deníček 687). „Každou duši, která se tu korunku bude modlit, bráním v hodině smrti jako svou chválu a stejné výsady dosahují umírající, když se u nich pomodlí. Když se u umírajícího tuto korunku modlí, usmiňuje se Boží hněv a bezedné milosrdenství objímá duši“ (Deníček 811).

Nabízíme tedy Bohu oběť jeho Syna, přestože nám nepatří, jak píšeš, protože sami nemáme nic většího, svatějšího, dokonalejšího, zkrátka lepšího, co bychom Bohu mohli nabídnout. Neděláme to ale svévolně – je to Ježíšovo vlastní přání. Korunku se modlíme ne proto, že bychom si libovali v truchlení a bolesti, ale proto, že si chceme s láskou a vděčností připomínat, co Pána Ježíše naše vykoupení stálo. Ano, naplňuje nás to bolestí. Nejen jeho utrpení, ale i náš podíl na něm. Tato bolest a možná i pláč nad vlastními hříchy ale nejsou něčím negativním. Slzy očišťují srdce a vedou ke změně života. Rozjímání nad Kristovým utrpením však zároveň vzbuzuje v srdci hlubokou vnitřní radost. Radost z jeho milosrdenství, z jeho nekoneč-

lásky, kterou nám dokázal na kříži. Radost z jeho vzkříšení a z naší naděje na Boží království. Kříž a zmrtvýchvstání totiž nejsou oddělit, patří k sobě. Cesta ke vzkříšení vede skrze kříž.

Velice všem modlitbu korunky doporučuji. Nejen pro ty přísliby, ale i proto, abychom na tyto věci nezapomínali. A také proto, že je Bohu tato modlitba milá, jak dokládají slova sestry Faustyny:

„Když se blížila veliká bouře, začala jsem se modlit tu korunečku. Tu jsem uslyšela hlas anděla: – Nemohu se přiblížit v bouři, protože veliký jas, který vychází z jejích úst, odráží mě i bouři – stěžoval si anděl Bohu. Tu jsem poznala, jak veliké zpuštění měl skrze tu bouři vykonat, ale také jsem poznala, že Bohu byla ta modlitba milá a jak veliká je moc té korunečky.“ (Deníček 1791)

Daniela Feltová

KORUNKA K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ (modlí se na obyčejném růženci)

Na začátku:

Otče náš...
Zdrávas Maria...
Věřím v Boha...

Na zrnkách Otčenáše:

Věčný Otče, obětují Ti Tělo a Krev,
Duši i Božství
Tvého nejmilejšího Syna a našeho
Pána Ježíše Krista, na smír
za hříchy naše i celého světa!

Na zrnkách Zdrávasu:

Pro Jeho bolestné utrpení buď
milosrdný k nám i k celému světu!

Na zakončení (třikrát):

Svatý Bože, Svátý Silný, Svátý
Nesmrtelný, smiluj se nad námi
a nad celým světem!

Skalecká pouť 2021

Ohlédnutí za Skaleckou poutí 2021

Liturgická část Skalecké pouti 2021 se odehrávala tradičně v barokním areálu Skalka.

Na slavnostní mši, celebrowanou generálním vikářem pražské arcidiecéze P. Janem Balíkem, dorazily s procesím z kostela sv. Václava desítky poutníků. Procesí, kterou doprovázela kapela Ritornello, se letos vrátilo na část své původní trasy a ubíralo se historickou alejí V lipkách. Příchozí poutníky na Skalce uvítala a při mši svaté zahrála rodinná kapela Familion.

Po mši svaté požehnali přítomní duchovní originálu sochy sv. Jana Nepomuckého, který je od letošního ledna umístěn v kostelíku sv. Máří Magdalény.

Potom požehnali fotokopii obrazu barokního mistra Petra Brandla Kající se Máří Magdaléna, která byla umístěna na strop do kláštera. Na své původní místo byla fotokopie umístěna koncem letošního června díky finančnímu daru manželů Midkiffových. Požehnání doprovodila krásná hudba v podání manželů Novákových, kteří zahráli skladby Antonína Vivaldiho a Salut D'Amour od Edwarda Elgara.

Odpoledne následovalo Čtení z Bible a pobožnost Křížové cesty u skaleckých kapliček.

Libor Kálmán

Žehnání fotokopii obrazu Kající se Máří Magdaléna

Procesí stoupá alejí V lipkách

Mše svatá před kostelíkem

Žehnání originálu sochy sv. Jana Nepomuckého

Oblíbená modlitba a recept

Jaromír Mrázek bydlí s rodinou ve Stříbrné Lhotě a myslím, že ho netřeba představovat. Setkáváme se s ním pravidelně na nedělních mších, je to všeučený a velký pomocník vždy, když je potřeba něco prozkoumat a opravit. Naposled farní klávesy, při kterých zkouší sbor. Měly namále a nebýt jeho, skončily na smetišti. Tomu, aby se o něm psalo ve Stopách, se velmi bránil.

Prý se na to nehodí a mohl by vyvolat nějaký skandál. Dobře že se nechal přemluvit, jeho slova jsou k přemýšlení.

Posuďte sami:

Oblíbená modlitba:

Přirozeně mě okamžitě napadl otčenáš. Jenže vzápětí jsem si uvědomil, že ve skutečnosti mé nejoblíbenější jsou ty úplně nejprostší každodenní přímlyvy.

Za známé i farníky – ty, kteří se potýkají s vážnou nemocí, a ty, kteří se mi začali vzdalovat, kterým jsem přestal rozumět.

Nevím, jestli to někomu pomohlo. Vím ale, že jsem začal vidět i sám u sebe to, že všechno vím líp, všemu sám přijdu na kloub, zlehka naskočím do konfliktu, když je třeba bránit pravdu.

A pak už nebylo těžké přijít na to, že i kdybych měl pravdu a neměl lásku, nemám nic, jak by asi řekl sv. Pavel.

A vše se stalo věcí perspektivy. Sám omylný mám blízko k těm, kdo se mýlí, sám nerozumný mám blízko k těm, kdo nerozumí.

Oblíbený recept:

Mám oblíbené všechny. Bude to tím, že jsem vyživil bývalou táborovou kuchařku. Nebo, že si nevařím sám.

Jaký je tedy oblíbený recept Dáša Mrázkové?

Recepty se spíše nechávám inspirovat, než abych vařila podle nich. Nejraději vařím z toho, co zrovna mám k dispozici, i když se z toho zdánlivě nedá nic uvařit. Recept má svůj původ v kalendáři, který byl vydáván „Dámským klubem Frekvence 1“ asi tak před 20 lety.

Alexandra Merunková

Kyselo

(jeden z mnoha receptů stejného názvu):

brambory, sůl, nové koření, bobkový list, cibule, jíška, zakysaná smetana, ocet, zbytek guláše

Brambory osolíme, přidáme koření, uvaříme skoro do měkka, část vody odlijeme do hrnku pro případné rozředění. Do zbylé vody s bramborami přidáme jíšku, tolik, abychom dosáhli trochu hustší konzistence než je polévka.

Povaříme, odstavíme, vmícháme zakysanou smetanu (nemusí být celá) a podle chuti přidáme ocet. Případně přihřejeme. Nandáme do hlubokého talíře, přelijeme gulášem, který nám zbyl ze včera. Stačí i jedna větší porce guláše na čtyři porce kysela.

Posypeme nejmenno nakrájenou cibulí. Můžeme podávat s pečivem.

Stopy

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

Redakční rada: P. Jan Dlouhý, Daniela Feltová, Saša Merunková, Libor Kálmán, Zdena Lacková

Sazba: Jiří Hladovec